

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Egy óra. . . . I kor. Egy óra. . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolvasó szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piaoz-utca 47. és 49. szám.

A legujabb vívmányok.

Debreczen, aug. 11.

És most merje még valaki azt állítani, hogy nem bo'dog a magyar. Aehrenthal külügyminiszter ur jóvoltából a minap oly vívmányokban volt részünk paritásos külügyi képviselőtünk terén, melyek minden jogos felszólalást és önérzetes panaszt hivatva vannak elnémitani. Ki lesz ezek után az az a minden káán csomót kereső, ki a külügyért a nemzeti követelmények iránt való nemtörődomséggel vádolhatja?

Értsd meg jól boldog magyarom! Ezentul a magyar külügyi képviseletben Aehrenthal Lexa Alajos ur kegyességéből magyarul is szabad majd levelezni, de csakis akkor, ha a magyar külügyi szolgálatban akad olyan osztály, ki esetleg konyit valamit a barbár magyar nyelvhez is. Bár ez is már vívmánynál vívmányabb, de még nem minden.

A külügyminiszter ur jó és bepezsngőzött kedvében még tovább is ment és megengedte az esetre, ha az eddigi pecsétnyomók majd elkopnak, a német és magyar nyelvű pecsétnyomók használatát.

Azonban legyen elég a humorból. Aehrenthal ur ismét becsapta a magyar nemzetet. Hiába követelték a legutóbbi delegációk alkalmából is az egyes magyar delegátusok a kancellártól a 67-es, külügyi képviselőtünkre vonatkozó tárvényeknek betartását és végrehajtását. Aehrenthal ur kötelességének úgy vél eleget tenni, a magyar urakat úgy akarja kiengesztelni, hogy nagystilű, pezsgős ebédekre hívja meg őket.

A magyar szempontokat ellenben lábbal tiporja, elődjeinek ósdi, magyar-ellenes politikáját követi és Magyarországot Ausztria örökös tartományának tartja. Azokat pedig, kik abban reménykedtek, hogy a nemzeti kabinet dicső uralma alatt a külügyi kormányzat terén a tárvényekben biztosított paritás betartására is rákerül a sor, újabb csalódás érte.

Bármennyire kedvence is Aehrenthal külügyminiszter a császárnának,

szükséges, hogy a legközelebbi delegáció összeülésekor, a magyarok részéről, kik végre is megeléghetnek az orruknál fogva való vezetést, erős leckeiben és megfelelő kitanításban részesüljön, hogy mi is a paritás és mit értünk tárvényszeretlet alatt. A nemezt pedig reméli, hogy Aehrenthal ur hatalma előbb fog elkopni, mint azok a kérdéses pecsétek.

Hajdu megye a múlt hóban.

A közigazgatási bizottság ülése.

Hajduvármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta meg randes havi ülését. A napirenden a szokott folyóügyeken kívül semmi fontosabb tárgy nem volt s a gyűlés a sablonos ülések nivóját semmiben sem lépte túl. A gyűlés lefolyásáról egyébként a következő tudósítás ad számot.

(Az alispán beszámolója.)

Weszprém Zoltán kevéssel tíz óra után nyitotta meg a közigazgatási bizottság ülését s azután átadta a szót Pákozdy Sándor főjegyzőnek, aki az alispáni jelentést terjesztette elő.

E jelentés szerint a közbiztonsági viszonyok a megyében kielégítőek. Az aratási munkák zavartalanul folytak le, sztrájk nem volt. A cséplés mindenütt megkezdődött. A termés közepes. A takarmányhiány veszedelme e hónap végén beállott, esőzések következtében megszűnt. Az esőzés jó volt más veteményekre is. A hó folyamán 5 utlevelet adott ki a főispán, ebből csak 3 volt kivándorló.

Az állatbetegségek közül szórványosan felépett: a lépfene Nádudvaron és Böszörményben, a veszettség Földesen, az ivarszervi hólyagos kiütés Tiszacségen, megszűnt a lépfene Püspökladányban és Vámospéresen, a veszettség Tiszacségen, a hólyagos kiütés Földesen és Mikepércsen.

(A megye egészségügye.)

Az alispáni jelentés után Losonczy Almos dr. ismertette Hajdu vármegye egészségügyi állapotát. A tisztifőorvosi beszámoló az egészségügyi állapotokat nagyon kedvezőtlennek minősítette. Kevés volt a születés és sok a halálozás. Az uralkodó betegség az emésztőszervek hurutos lobos bántalmaiban nyilvánult. Igen sok gyermek pusztult el bélhurutban, görcsökben. A kúteges hagymáz Hadházon és Böszörményben megszűnt.

Született a múlt hónapban 480 gyermek, 15 holtan, elhalt 377, a népszaporulat tehát 88.

(Az adózás.)

Az adóprás működése a múlt hó folyamán türethető volt. Befolyt a múlt hónap alatt egyenes adóban 84.495. hadmenetességi díjban 322, bélyegjövédékben 93.530, jogilletékben 43.197, díjjövédékben 317, dohányjövédékben 205.121, határvámjövédékben 14.042, fogyasztási és italdobban 18.184 korona. A pénzügyigazgató 5, a miniszter 48 esetben adott fizetési hasztást.

(Az utakról.)

Sok jelenteni valója volt Latinovics Mihály áll. főmérnöknek. Jelentése szerint az állami és tárvényhatósági utak jó karban vannak. A debreczen-budapesti tárvényhatósági út 48 klm. szakaszáig kiépült; a hajduhadház-polgári uton a hengerelés 25 kilméterre haladt; a Hajdunánás, Nádudvar és Püspökladányban az átkeleli szakasz burkolása befejeztetett; a tiszafüred-ujfehértói út 00-12.0 klm. szakasz és hadház-polgári út 23.1-36.1 klm. szakaszának kiépítésére szükséges költséget a kereskedelmi kormány kiutalta.

(A megye tanügye.)

Ezután Csánky Viktor számolt be a megye tanügyéről. E szerint julius havában a vallás és közoktatásügyi miniszter Öry Sándor felsőfőzsai ref. tanítónak 160 korona fizetés kiegészítő és 400 korona korpótlék államségélyt, Szücs Sándor és Nagy Karolin vámospéresi ref. tanítók részére 900-900 korona fizetés kiegészítő államségélyt utalt ki, a hujduszoboszlói állami polgári fiúiskola által rendezett, fiúmei kiránduláson résztvevő Kelemen János és Bartal Alajos tanítók utiköltségeire 156 korona 40 fillért utalványozott. A földmivelésügyi kormány az önálló gazdasági népiskolák szaktanítói részére 4 hetes tanfolyamot rendez, amelyre felvette a kabal, szoboszlói és nádudvari szaktanítókat.

(Jelen voltak.)

Az ülésen jelen voltak Weszprém Zoltán főispán elnöklete alatt: Pákozdy Sándor főjegyző, Dr. Czeglédy Mihály, tiszti ügyész, Péntes Sándor árvaszéki elnök, dr. Losonczy Almos tiszti főorvos, Dávidházy Sándor tb. főjegyző, Latinovics Mihály műszaki tanácsos, Eisemann Oszkár h. pénzügyigazgató, Kálmán Lajos, Major Gyula, dr. Loógh Béla, Balogh Sándor, dr. Baltazar Dezső.

HABÉCZY FÉST, MOS, TISZTIT
DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCA 42.

Szmrecsányi püspök halála.

Holnap szállítják Nagyváradra.

Előkészületek a temetésre.

Nagyváradról jelentik: A püspöki káptalan táviratban kérte Szmrecsányi Lajos egri segédpüspököt, az elhunyt püspöknek Szent Mórián időző öccsét, engedné meg, hogy a püspököt Nagyváradon temessék el. A káptalan és a családtagok között élénk táviratváltás folyt le e kérdésben. végre a káptalan hozzájárult, hogy a koporsót Nagyváradon beszenteljék, azután a sárosdaráci családi sírboltba szállítsák.

A halottat ma Szent-Móriában bebalzsamozták és holnap reggel utnak indítják Nagyvárad felé, ahová a koporsó csütörtökön éjjel érkezik. Pénteken reggel az egyházmegye papságának teljes részvételével a pályaudvarról székesegyházba szállítják a koporsót, ahol *Fetster Antal, Belopotezky Kálmán, Lányi József és Fraknói Vilmos* címzetes püspökök, valamint a káptalan tagjai, beszentelik a halottat, innen az egyházmegye és a székeskáptalan kiküldötteinek kíséretében Sárosdarácra szállítják, ahol, hir szerint Samassa érsek végzi a temetést a váradai káptalanhoz tartozó püspökök segédletével.

Samassa érsek, Kossuth Ferenc kereskedelmi, gróf Zichy Aladár 6 felsőge személye körüli, Darányi Ignác földművelésügyi miniszterek, továbbá Sztéryny József államtitkár és Radu Demeter görögkeleti püspök, a megye és a város előkelőségei, élükön Glatz főispánnal ma részvétlátogatást tettek Palotay László nagyrépostnál és a káptalannál.

A püspök elhunyt alkalmából a püspökséghez számos részvétlátogatás érkezik. A mai nap folyamán többek közt részvétlátogatást küldtek *Izabella főhercegnő, Werkerle Sándor* miniszterelnök, *Bernadott herceg* unncius, gróf *Zichy János, Eszterházy Miklós herceg, gróf Eszterházy*

Móric, Molnár Viktor stb. A péntek reggeli beszentelést az elhunyt régi jó barátja, Samassa egri érsek végzi.

A munkásbiztosító pénztárak gyűlése Debreczenben.

Betegsegélyző szakférjak a kamarául.

Hét vármegye képviselői.

A debreczeni kamara megbízására ma délelőtt és folytatólag ma délután népes értekezletre gyűltek össze a kereskedelmi és iparkamara hét vármegyére terjedő kerületéből, a munkásbiztosító pénztárak képviselői. A betegségélyezési szakférjak minden oldalról megvitaták azokat az orvosolni való bajokat, amelyeket az új betegségélyezési törvény teremtett, amelyek fekélymódra sorvasztják a szociális intézmények egyik legelsőbb rendű alkotását, a betegségélyző pénztárokat. — Az érdekes ülésről egyébként az alábbi tudósítás ad számot:

Az előadó jelentése.

Szabó Kálmán országgyűlési képviselő, kamarai elnök üdvözölte a megjelenteket, átadva később az elnöklést *Siegmüller Árpád* ipari szakosztályi elnöknek. *Szavay Gyula* titkár, mint előadó ismertette a gyűlés anyagát, mely a következő pontokat ölelte fel: 1. a pénztárak pénzügyi helyzete, 2. az új alapszabályok, 3. a gyermekügyi segély és család agok segélye, 4. gyógyszerészkerés és szegényorvosi rendelések, 5. a tuberkulózis és bujakór, 6. a kezelési nyomtatványok, 7. az egyéni nyilvántartások, 8. a könyvelés, 9. a vidéki megbízottak kérdése.

Tóth Kálmán kamarai tag, mint kezdeményező és *Szontagh Jenő* (Szolnok) a munkásbiztosítási ügyek kiváló szakemberei tettek javaslatot a napirendre nézve s két főpontba osztályozták a kérdéseket.

1. A pénztárak anyagi helyzete.
2. A kezelési kérdések.
Szakszerű és alapos megvitatások után az értekezlet a következőkben összegezte kívánalmait:

A családtagok kezelése.

1. A családtagok kezelése állami és községi feladat lévén, miután a kisipar kétszázalékon túl meg nem terhelhető s a nagyipar ennek folytán is nagymegterhelést visel, kéressék fel az állam, bizonyos anyagi támogatásra.

2. A kerület pénztárai a pénzügyi helyzet képéről azonos mérleget szerkesztenek, melynek összehasonlító adatait, ugyszintán a kisipari elemnek e pénzügyi helyzetre való befolyásáról való statisztikát vegyék a többi kamara kerületek pénztárai hasonló tárgyalás alá.

3. A belügyminisztert felkéri a kamara, hogy a közigazgatás és iparhatósági segédkezés pontosságát tekintetében, különösen a hátralékok behajtása körül szigorúan intézkedjék.

4. A gyermekügyi segély a csecsemő életérdekéből meghagyandó oly feltétellel, hogy az anya a hat hét alatt munkába tényleg nem áll s erre orvosilag figyelemzetendő.

A bujakór kezelésénél önkényes és egyenlőtlen elbánás alá ejti az állam a terhek viselését, ez ügyben is telterjesztést intéz a kamara a belügyminiszterhez, méltányos és egyöntetű rendelkezést kérve.

A kórházi ápolás és táppénz.

5. A kórházi ápolás eseteiben négy héten túl, ha a táppénz kevesebb a napi ápolási díjnál, akkor az kiegészítendő, ha több, akkor a tagnak kifizetendő, ez novelláris módosítás útján vihető keresztül.

6. A tagok husz héten túli segélyezését, mihelyt az országos pénztár az országosra kiterjedőleg azt kivihetőnek tartja, rendszeresíteni kívánja az értekezlet.

7. A munkaadók lehetőleg mentesítendőek a bejelentési munkák alól, a megfelelő nyomtatványok egyszerűsítésével. A két példányban való kiállítás mellőzésével.

8. A pénztári könyvelés feltétlenül

Falt.

— Franciából. —

A mai napom igen szomorú volt. Régi dolgokat bolygattam meg, megakartam tudni, van-e még bennük életerő. Elmondom önöknek is.

Montrouge-t nem ismerik, ugye? Csendes, szegény quartier, de jó nép lakik falai között. Husz évvel ezelőtt én is ott laktam. És a múlt héten véletlenül újra arra kellett járnom... Igen, husz éve annak, hogy volt egy kedvesem, akit imádtam. Férjes nő volt, akit ifjan nőül adtak egy idősebb emberhez. A férj féltékeny volt, az asszonyka vallási körben nőtt fel s a párisi közéletben olyan helyet foglalt el, hogy minden gyanun felül kellett állania.

Viszonyunkat tehát jól elrejtettük. Egy külvárosban tartottuk találkáinkat. Így bukkantunk Montrouge-nak egyik kis utcájára. Ugyan kinek jutna eszébe itt keresni bennünket?

A lakást én butoroztam be, szabad folyást engedve fantáziámnak. Minden részlet előttem van ma is, még a fénysugarakra is emlékszem, amelyek ott szaladtak a padlón. Mindig előbb ott voltam, mint ő s tüzet gyújtottam a kandelóban, — mert csak télen láthatuk egymást — kinyitottam a szekrényt, melyben az ő ruhái voltak, pongyolák, s álmodozva

vártam reá. Soha egyetlen egyszer sem mulasztotta el a találkozót, bár néha nagyon soká kellett várnom reá.

A második év végén férjét vidékre helyezték át s regényünknek vége lett. Eleinte nem birtam magammal a fájdalomtól. Kétszer-háromszor, egy-egy utazás árán még szerelhettem, de a nehézségek egyre szaporodtak, nem találkozhattunk s — az idő mindent begyógyít.

Megházasodtam. Két gyermekünk született. Néhány év múltán kedvesem férje ismét visszakerült Párisba s mivel ugyanazokat a köröket látogattuk, feleségem megismerkedett egykori szerelmemmel. Én is láttam aztán, de sohasem maradtunk egyedül s soha nem említettük a régi szép napokat. Talán én magam is épp úgy kerültem erre az alkalomra, mint ő.

Megöregedtem, az élet keményen bánt velem. Az ő arca még mindig kellemes volt s hajában egyetlen fehér szálát sem vettem észre. Csak nagyon lesóványodott. De erkölcsileg nagyon megváltozottnak találtam. A vidám, forró vértű asszonyka maga lett a körültekintés és óvatosság.

Mindössze üres banalitásokat mondtunk egymásnak és igen csodálkoztam, hová lett az éles, öltetes nyelve, amely engemet annyiszor megnevetetett. Ugy éreztem mégis, hogyha bennem feltámadna a régi szenvedély, őt is fel tudnám eb-

reszteni. A múlt héten Montrouge ban volt dolgom. Ott egyszerre újra felébredt bennem a múlt. Szerelmünknek minden részletét újra átéltem, úgy, mint akkor...

Mikor hazaértem, nem birtam magammal. Megirtam neki, hogy felkerestem a kis házat — egyéb nem volt a levelemben. Egyszerűen az új benyomásokat beszéltem el neki. És hozzátettem, hogy másnap elmegyek hozzá. Meglátogatom.

Véletlenül megtudtam, hogy a férje nem lesz otthon.

Elmentem. Hiszen köztünk már nem történhetett semmi. Én megöregedtem, ő sem fiatal már. Leveletem bizonytalán megértette, talán mosolygott vagy álmodozott, a mig olvasta. Egyebet meg én úgy sem akartam. Látják, mily ostoba voltam?

Egyedül volt, ahogy gondoltam, először husz év óta. A maga életéről beszélt és a napi ujságokról. Két hét múlva egy nagy ebédre voltunk hivatalosok s ő erről csacsogott...

A másikkól, az igaziból, akit szerelmes emlékekkel takart be lelkem, nem volt benne semmi, éppen semmi...

Levelemről egy szóval sem beszélt, egyetlen mozdulatával sem igyekezett tudtomra adni, hogy megértett...

Dühös voltam magamba, hogy a forró tűz után a hideg hamuban kaparászok. Ugye bár, nevetéses rögeszme volt tőlem egy asszony emlékezőtehetségében bizni?

kettős könyvelés rendszerével, de ennek legegyszerűbb berendezésével és egyszerűsítésével szabályoztassék.

A nyilvántartás rendje.

9. Az egyéni nyilvántartások törzs-alapja pénztárként alfabetikus változásokkal s tagsági igazolványok egyszerűsmindenkorra való megszámozásával rendeztessék.

10. A törvény 13. § a alapján vezető bérfizetési jegyzékek mellőzendők. Novelláris módosítás.

A be és kijelentési lapok rovatai egyszerűsítendők.

11. A tagsági igazolvány rovatai pótlandók a kilépési rovattal.

12. A vidéki megbizottak mai rendszer helyett vagy a községi jegyzők, vagy az iparhatóságok volnának megbizandók a bejelentések felvételével.

13. A családtagok bejegyzése, mint felesleges, elhagyandó.

A munkaadók kötelességei.

14. A munkaadó alkalmazottainak nyilvántartása szük beosztásánál fogva használhatatlan lévén, a munkaképtelenség idejének rovataival kiegészítve, a régi rendszer ötvenkéthetes nyilvántartásáival cserélendő fel.

15. A kivetett járulékok összesítésének betéte egyszerűsítendő.

16. A hetesszámú fizetési jegyzék nyomtatványra kiegészítendő, úgy hogy nyugtató záradékkal legyen ellátható s felzetének hiányai pótlandók.

17. Az orvosi nyilvántartások nyomtatványai a vidéki viszonyok figyelembe vételével egyöntetűleg szabályozandók.

18. Felkéri az értekezlet a kamara útján a minisztériumot, hogy a balesetbiztosítási munka bevezetését végre kezdje meg.

Az értekezlet azt hiszi, hogy e módosításokkal a kezelés sokkal egyszerűbbé és célszerűbbé válik s az anyagi kivánalmak teljesítésével a pénztárak helyzete javulni fog, mert a mai állapotok folytatásával az előre látható évi deficit öt millió koronát fog kitenni.

A vidéki pénztárak autonómiája.

Felkérte végre az értekezlet a kamarát, hogy az országos pénztárnak és vidéki pénztáraknak törvény által biztosított autonómiáját minden hatalmi beavatkozás ellenében a kamara kerület iparosainak felemelt szavával is megvédelmezni segítsen.

Végül Stegmüller elnök köszönetet mondott a megjelenteknek az alapos munkáért, Szontágh Jenőnek a kiváló szakértelemmel tartott előadásért és Tóth Kálmánnak a kezdeményezésért.

Délben a Bikában barátságos társaság ebéd volt, melyen természetesen több felkösöntő hangzott el.

A tanítósztrájk következménye.

Fegyelmi két tanító ellen.

Harc a konfirmáció oktatás körül.

Lapunk olvasói még emlékezhetnek arra a harcra, amely a debreczeni református tanítók és a presbytérium között tört ki a konfirmáció-oktatás a kérdéséből kifolyólag. Régebben ugyanis a konfirmáció oktatás a tanítók kötelessége volt, kik díjazás nélkül végezték e kétségtelenül terhes munkát, de az új egyházi törvény úgy intézkedett, hogy a konfirmáció-oktatást a lelkészeknek tette kötelességévé. A presbytérium azonban ezután is

ragaszkodott ahhoz, hogy az oktatást a tanítók lássák el, de a tanítók, hivatkozva a törvény világos rendelkezésére, kijelentették, hogy vagy szavazzon meg nekik a presbytérium e külön munkájukért évi száz korona díjat, vagy pedig tegye a lelkészek kötelességévé az oktatást. Ugyanezen álláspontjukat egy beadványukban is kifejtették, amelyet a presbytérium elé terjesztettek.

Az egyháztanács tárgyalás alá vette a beadványt, de mindenek dacára megmaradt régi álláspontja mellett s kijelentette, hogy a tanítóknak kötelességük a konfirmáció oktatás. Erre Csúrka István, a tanítótestület elnöke, tudomására hozta a presbytériumnak, hogy ha az egyház ily törvényellenes magatartást tanúsít a tanítókkal szemben, azok megtagadják a tanítást. A kijelentést tett követte és Ormós Gábor tanító a konfirmáció-oktatást tényleg meg is tagadta.

Ezek után a debreczeni ref. egyház fegyelmi eljárást kért a két tanító ellen. Az egyházmegye el is rendelte a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot s annak megejtésére kiküldte Nadányi Pált, Miskolczy Zoltánt és Szücs Gézát. A kiküldöttek tegnap kezdték meg a vizsgálatot, a melyre 31 tanítót idéztek meg.

A fegyelmi ügyben az őszi egyházkerületi közgyűlés fog dönteni, amely minden valószínűség szerint fel fogja menteni a tanítókat, kiknek álláspontját az új egyházi törvény igazolja.

A délszláv hazaárulók.

A letartóztatott városi tisztikar.

Megfenyegették a vizsgálóbíró.

Zágrábi tudósítónk telefon jelentése szerint egész Horvátországban példátlan felháborodással beszélnek arról a hajszaról, amelyet a bán, a nagy szerb propaganda állítólagos szereplői ellen folytat. Ma délelőtt is órák hosszat vallatták az ügyészség fogházában az utóbbi napokban letartóztatott *Hrvatszanin* Mita ottani polgármestert, ennek *Dusan* nevű fiát, *Hrvatszanin* Mojot, *Herak* György inokot és *Vaszić* Glizo községi bírót, de egyebet alig birtak belőlük kivenni, mint hogy e akugyan leveleztek szerb politikusokkal s irtak szerb lapokba. Nagyon veszedelmesen valószínű, hogy ennek a hazaárulókeresésnek csuf botrány lesz a vége s ki fog derülni, hogy a bán és a magyar kormány alkalmas okot keresett arra, hogy erőszakhoz nyulhasson és egyben igazolhassa is fölfelé azt a politikáját, mely homlokegyenest ellentétben áll a többségen lévő koalícióval. Ha ez csakugyan így van, ez a legkönnyelműbb és legbűnösebb játék, mert néhány hőbortos ember fantasztikus álmódosása miatt csakugyan lángba boríthatják egész Horvátországot.

Zágrábból telefonozza tudósítónk. A felségárulással vádolt szerbek ügyében megindított vizsgálatot félbe kellett szakítani, mert a vizsgálóbírónál tegnap és tegnapelőtt Zágrábban kellett maradnia. Ha a vizsgálóbíró megint Kosztajnicéba megy, hol valószínűleg ismét több szerbet fognak letartóztatni, kikre egyelőre csendőrök és rendőrök ügyelnek, hogy meg ne

szökhessenek. A védelmet dr. Popovics képviselő, a szerb függetlenségi párt tagja és dr. Cukinics, a horvát jogpárt tagja vállalták el.

A vizsgálóbíró fenyegető leveleket kapott és Dubica és Kosztajnica horvát lakói figyelmeztették, hogy este ne menjen ki egyedül, mert különben könnyen megtörténhetne, hogy lesből lelővik.

Lovasrendőrök Debrecen utcáin.

Egyelőre tizenöt.

A főkapitány javaslata.

A nagy városokban régen beigazolódást nyert, hogy az utcai rend, a közbiztonság, a forgalom akadálytalanságának fentartására a gyalog rendőrök nem elégségesek. Bármily nagy számban állítják is be őket az utca forgatagába, tehetetleneknek bizonyultak, mihelyt az utca kis részén kizöngkent megszokott medréből. Már pedig ezer érdek követeli, hogy a nagy városok utcáin a közbiztonság teljes, a forgalom pedig zavartalan legyen. Ez a követelmény teremtette meg a lovas rendőröket, akik az utcai rend legbiztosabb fentartóinak bizonyultak mindenfelé s igen vehemens utcai mozgolódásnak kell annak lenni, amelynek elnyomásában katonai segítségre szorulnak a lovasrendőrök.

A lovasrendőrök sikeres alkalmazhatóságának titka igen egyszerű, mert egyedül lovaikban rejlik. Az által, hogy a rendőrök lovat kapnak maguk alá, fizikai erejük meghátrányozódik azon természetes előnyről fogva, melyre a gyalogosokkal szemben szert tesznek. De ezen kívül — s ez sok esetben főbb dolog — a ló által gyors és könnyű mozgásra van alkalmuk s hogy ez nemcsak tüntetések, rendbontások, de közönséges bűntények, vagy kihágások alkalmával mily fontos érdeke a városnak és lakosságának, azt magyarázni is felesleges.

Mindezen előnyök könnyen népszerűvé teszik *Végh* Gyula főkapitánynak azon tervét, melyet e tárgyban terjesztett a szervező bizottság elé azon alkalommal, hogy a bizottság a rendőrséget is újjászervezi. A főkapitány azt javasolja, hogy egyelőre csak tizenöt lovasrendőri állást szervezzenek, természetesen ugyanily számú gyalogrendőri állás beszüntetése mellett. A lovasrendőröket a Piac és néhány főbb mellékutcaóra rendelnék ki szolgálattétel végett. Ugyanolyan, vagy valamivel nagyobb fizetést kapnának, mint a gyalogos rendőrök és 5-600 korona lótaritási átalányt.

Ezen tervvel kapcsolatban merült fel egy másik is, az nevezetesen, hogy a külsőségeken működő mezőrendőröket is lovasítsák. A mezőrendőröknek ugyanis oly nagy területeken kell szolgálatot teljesíteniük, hogy ha lovakat adnának alájuk, nagy munkamegtakarítást lehetne elérni.

A lovasrendőrök alkalmazásának terével legközelebb a szervező-bizottság fog foglalkozni.

A terv kivitele kétségtelenül Debreczen város közbiztonságának nagyfokú javulását vonná maga után, amely körülmény megérdemli azt a kis áldozatot, amibe a tizenöt lovasrendőri állás szervezése kerülne.

A trubadur szerelme.

A gyűrűtolvaj válogény.

Székcs — egyedül.

Debreczeni leányok sirjatak!

A rendőrség rozoga épületében ma délután suhogó selyem ruhás, nagy, virágos kalapos hölgyek jártak. Szörnyűséges volt a panaszkodás. Fucosba ment házasságokról, szalonbetyárkodásról s végül egy kis házassági szédelgésekről rántották le a leplet. A legnagyobb csalódás *Hodosi Eszter* érte, aki természetesen legjobban a szívére vette az elpanaszolt nász-életét. Oka is volt rá, mert tőle az ál-vőlegény még ráadásul gyűrűket is lopott. A többi hölgyike pedig sirva, akarva nem akarva, vizsgálat nélkül hagyta el a rendőrség épületét, mert itt szívfájdalmakra nem szólnak orvosokkal.

Egy szép nyári reggelen történt, hogy valaki kocogott a panaszkodó *Hodosi Eszter* nek nem rozmaringos, de zöldsalukáteres ablakán.

— Kisasszony! — rebegte a szerelmes lovag, — amióta ismerem, szívem az öné. Fáj már a fejem az egyre lángoló szerelemtől, fogadja el a szívem, amely esdve óhajtja önt.

A szép leány jó teremtés volt s így hamar megesett a szíve a romantikus lovag fölött; föltárta ajtaját, majd a keblét s biztatólag vigasztalta meg:

— Ne féljen semmit, a felesége leszek!

A fiatal gentleman (természetes dolog) és egyszerre vig lett. Érzélgős kedvét azonban félredobta és ahelyett ragényes jeleneteket rögtönzött. Beszélgetett egyről is, másról is, de főleg földbirtokairól, terveiről s arról a bizonyos három szobás lakásról, amelynek selyem nyoszolyái között az ő számára is megnyílnak a nagyvilág örömei, mint a nők számára az illatozó rózsa kelyhek. Majd azután büszkén tette le az asztalára nemesi címeres névjegyét, amelyen ez állott:

Zugligeti, balladai
ZAKARIÁS ZOLTÁN
földbirtokos.

Nagy volt ennek nyomában a boldogság. Hogyne, hiszen a parti fényesnek ígérkezett s ezt a jövőendő férj tudta, észrevette, hát ő is a fényesebb tárgyak után vágyakozott. Így történt aztán, hogy leendő menyasszonyától kicsalt néhány gyűrűt s azokkal aztán mára virradó hajnalon meg is ugrott.

A menyasszony természetesen érezte a kétszeres hiányt és a fiatal svindler el-

len, aki mint házassági szédelgő, egyszerre nagy névre tett szert, feljelentést tett a debreczeni rendőrségen, mely el is rendelte a vizsgálatot. A bűnügyi osztály természetesen most körözi a hűtlen vőlegényt, aki előreláthatólag kézre is fog kerülni.

A hadházi rablógyilkosság.

A törvényszéki orvos véleménye

Bűnszövetkezet nyomában.

A szomszédos Hajduhadház közönségét még mindig élénk izgatottságban tartja az a borzalmas gyilkosság, amelynek *Gargya Miklós* ottani gazdálkodó esett áldozatul. A debreczeni vizsgálóbíró, mint ezt mai számunkban részletesen megírtuk, küldöttségileg szállt ki a helyszínére, s az elvetemült gyilkost, ifj. *Péntek Miklóst*, még Hajduhadházon valla tóra fogta, de nem sikerült a fiatal gyilkostól a véres esemény előzményeit részletesen megtudni.

Ma aztán a bíróság tovább folytatta a vallatást és szenzációs adatok birtokába jutott. Első sorban is *Horváth Arúr* dr. törvényszéki orvos ismertette véleményét, amelynek során nagy szaktudással bizonyította be, hogy a meggyilkolt és a gyilkos között elkeseredett, nehéz harc folyt le. Konstatálta véleményében a debreczeni törvényszék orvosa, hogy a szerencsétlen gazdálkodó nem kilenc, hanem tizenegy szurást szenvedett, amelyből kilenc feltétlen halálos volt.

Ezzel szemben *Péntek Miklós* a vallomása során a legszűkebb korlátok közé szorítkozik. Tagadja, hogy rablás szándékából gyilkolta volna meg *Gargya Miklóst* s azt erősítgeti, hogy veszekedés közben véletlenül és önvédelemből tette a szurásokat. Ezt azonban megcáfolja az orvosi vélemény.

A vizsgálóbíró adataiból még nem állapítható meg teljes precizitással, hogy rablógyilkosság vagy orgyilkosság történt-e? Ily irányban folyik ezidőszert a nyomozás és már annyi bizonyosra vehető, hogy a gyilkosságban ifj. *Péntek Miklós*on kívül mások is be voltak avatva. Ezt *Péntek* egyik elszólásából következtetik. Azt mondta ugyanis a vallatások során, hogy a gyilkosságnak tanúi is voltak. A bűnügyi nyomozat tehát most ily irányban is megindult.

UJDONSÁGOK.

— **A király Budapesten** A király a dunántúli nagy hadgyakorlatok befejezése után, szeptember 20 án *Veszprémből* egyenesen Budapestre jön és a delegációk üléséhez alatt itt fog tartózkodni, közben azonban rövid időre Gödöllőre is kimegy. A király 1907. tavasza óta, amikor a delegációk itt ülészttek, nem volt Budapesten.

— **Mennyi a váltópénz?** A hivatalos lapban ma számol be az állami számvéviszók az 1908. évi második negyed vé-

gég vert, forgalomba bocsátott és készletben maradt fémváltópénz állományáról. Eszerint most forgalomban van 4.441.981 darab ötkoronás, 60.037.330 darab egykoronás, 64.609.084 darab huszfilléres, — 72.051.117 tízfilléres, 315.559.077 kétfilléres és 77.511.218 egyfilléres.

— **A sah fizetése képtelen.** Berlinből táviratozzák, Pétervárról jelentik: Teheránból érkező hírek szerint a sah nagyon kinos helyzetben van. A zavargások leverésére különböző törzseknél kétezer katonát fogadott zsoldjába, nagyjából teljesen fegyelmezetlen csapatokat. Most a sah nem tudja lovasainak zsoldját megfizetni, mert az orosz bank által adott előleget már elköltötte. A lovasok fenyegetőznek, hogy a palotát és egész Teheránt szétrombolják. A sah ötszáz hű embere nem elégséges a fegyelmezetlen csorda megnyugtására. A sah valóságos foglya a katonáinak. Teheránban kárörömmel kísérik figyelemmel az eseményeket. Perzsia déli részében az éhínség következtében nagy zavargás várható s azt hiszik, hogy ősszel még sokkal komolyabb és döntő események fognak történni. Hír szerint *Teblisz* lakosai magukat török alattvalóknak nyilvánították.

— **Eljegyzés.** *Schwarz* Arthur dr. debreczeni ügyvéd eljegyezte *Steinberger Ilonkát* Orosházáról (külön értesítés helyett)

— **Az angol király és a német császár találkozoja.** Frankfurtból táviratozzák: *Edvárd* király ma reggel kilenc órakor *Kronbergbe* érkezett, hol a pályaudvaron *Vilmos* császár fogadta. A két uralkodó együtt automobilon *Kronbergbe* ment, hol a mai napot együtt töltik el. Az angol király különvonata pontban kilenc órakor érkezett ide. Tekintettel a látogatás magánjellegére, a pályaudvaron elmaradt a hivatalos üdvözlés. Minden nagyon gyorsan és szertartás nélkül folyt le.

— **Kamarai hír.** Kiviteli kereskedők figyelmébe. A „Magyarországi kereskedelmi utazók egyesülete” a kereskedelmi kormány védnöksége alatt folyó évi szeptember hó elején egy szakavatott kereskedelmi utazót küld ki Déloroszországba, Törökország európai és ázsiai részeibe, Romániába, Bulgáriába, Szerbiába, Görögországba, Montenegróba és Egyiptomba. A kiküldöttnek, aki ez országokat már ismételtelen beutazta, az lesz a feladata, hogy magyarországi cégek részére üzleti összeköttetést létesítsen és hogy a magyar iparcikkeknek piacot szerezzen és biztosítson. A kamara felhívja az említett országokba való kivitel iránt érdeklődő iparvállalatok és kereskedők figyelmét a körülményre azzal, hogy az egyesület az érdeklődőknek készséggel fogja megadni a felvilágosítást.

— **A francia miniszterelnök Karlsbadban.** Párisból táviratozzák lapunknak: *Clemenceau* miniszterelnök tegnap este Karlsbadba utazott.

— **A Vajda lapos bérlete.** Ma történt meg a város birtokában levő Vajdalapos nevű 905 hold területű birtok árverés útján való bérbeadása. — Az árverés eredménye igen kedvező a városra nézve, amennyiben 8000 koronával drágábban

vették bérbe a birtokot, mint a múltban. Az árverezők közül a hat évi haszonbérletért Kövendy Domokos 15100, ifj. Bányai István 18100, Horváth András 19100 koronát ígérték. A legtöbbet ígérő özvegy Steinfeld Mihályné volt 19150 koronával, így a Vajda-lapos bérlete hat évre az övé lett. Gazdakörökben a haszonbér felszökkenését azzal magyarázzák, hogy a városi tanács most már engedélyezi a Vajda-lapos feltörését, ami eddig tilos volt.

A cári pár nászajándéka. Párisból táviratozzák: Az orosz tengerészeti attasé az orosz cári pár nevében remek briliánsba foglalt szafir nyakéket adott át Fallières elnöknek leánya házassági ajándékként. Az elnök arra kérte a tengerészeti attasét, adja át az orosz uralkodópárnak leánya, valamint az 6 köszönetét.

A debreczeni szabászati tanfolyam bezárása. A budapesti Technológiai tanfolyam által rendezett és Antal Vince által vezetett szabó ipari szaktanfolyam e hó 13 án délután 3 órakor tartja meg vizsgáját a tanonciskolában, Burgundia-utca, melyre az érdeklődő szaktársakat szívesen látják.

A spanyol királyi pár Magyarországon. Madridból jelentik lapunknak: A spanyol királyi pár szeptember 22-én utazik Bécsbe és 24-én érkezik oda. A királyi pár négy hetet szándékozik Ausztriában tölteni és közben Magyarországra is el fog látogatni.

Demjén Endre jelentkezett. Sinaly Jánosnál a Debrecenben elfogott katonaszökevényénél, mint ezt megirtuk, két takarékpénztári könyvet találtak, amely Demjén Endre címére volt kiállítva. A debreczeni rendőrség az ország összes városában kérdezősködött Demjén után, akitől megbízható felvilágosítást nem tudtak sehohol sem adni. Ma aztán az a fordulat állott be ez ügyben, hogy Demjén Endre személyesen jelentkezett a rendőrségen és kiegészítette azzal a még egyre homályos bűnügyet, hogy tőle a bőrdíjait is ellopták, amelyben volt aranyórája is, amely körülbelül 240 korona értéket képviselt. A rendőrség Demjénnek átadta az elloptott takarékkönyveket s a vizsgálatot tovább is folytatja.

A havasi gyopárért. Obertsdorfól (Németország) jelentik: Bacherlitzban két turista havasi gyopárkeresés közben lezuhant az egyik hegyszakadékba és szörnyet halt. Az egyik szerencséslenül járt ember Weinerl nürnbergi kereskedő, a másik magyar ember s a táskájában Bognár Mátyás címre szóló levelet találtak.

Bevált a porolaj. Aczél Géza főmérnök bejelentette a tanácsnak, hogy a porolajjal való kísérletezés bevált s ezért javasolta, hogy ez idén a Péterfia-utcát továbbra is porolajjal locsoltassák. A tanács az előterjesztést elfogadta s úgy határozott, hogy nemcsak a Péterfia-utcát, hanem a Simonyi-utat is porolajjal fogja locsoltatni.

Popea püspök halála. Karánsebesről sürgönyzik, hogy az elhunyt Popea Miklós román püspök temetése holnap lesz. Az elhunyt, összes vágyonát román kulturális célokra hagyta. Az egyházmegyéhez számos távirat érkezett többek közt a kabinetirodától, Apponyi gróf közoktatásügyi minisztertől stb., stb. A tettek ismeretlen merénylők. Szerencsére

temetésre az összes nemzetiségi képviselők és az egyházmegye román papjai Karánsebesre érkeztek.

Szalma és széna vásárlására. vonatkozó temesvári 7 ik hadtest hirdeménye a debreczeni keresk. kamaránál betekinthező.

Öngyilkos leány. Ma reggel Szabó Julia szépesi tanyai cselédleány öngyilkossági kísérletet követett el. Négy csomag gyufát oldott fel s azt felhajtotta. Tettét azonban észrevették s beszállították a kózkórházba, ahol nyomban kimosták a gyomrát. A méreg csupán apró sérüléseket okozott belső szervezetének, de komoly veszedelemről egyelőre szó sincs. Ma délután az öngyilkos jelöltet kihallgatta a rendőrség, de a halálba vágyó leány nem vallotta be életuntságának okát.

Fallières leányának esküvője. Párisból jelentik: Lames Jean, a francia köztársaság elnökségének titkára, ma esküdt meg Fallières elnök leányával. A polgári esketés a miniszterek és számos politikus jelenlétében a VI-VII. kerületi polgármesteri hivatalban folyt le. Az egyházi esküvőn, amelyet a Madeilaine templomban tartottak a diplomáciai kar is megjelent. Az esküvő után a Elysée-palotában családi ebéd volt.

A kisvasut menetrendje és a tanács. A helyi vasut részvénytársaság a napokban terjesztette be a tanács elé téli menetrendjét. Minthogy a téli menetrend 20 percenkénti közlekedést állapít meg, a tanács a menetrendet nem vette tudomásul, hanem visszairt az igazgatósághoz, hogy a télen is tartsa meg mostani közlekedési rendszerét.

A kolera Oroszországban. Pétervárról táviratozzák: Vasárnapról kelt jelentés szerint az asztrakani kirgizpusztákon nem fordult elő újabb pestises megbetegedés. Asztrakán kormányzóságban ma 26-an kolerában meghaltak és 36-an megbetegedtek.

Becsapta a vőlegényét. A rendőrségnél ma délután panaszt tett Varga Lajos lakatos segéd, aki azzal vádolja volt menyasszonyát, hogy tőle 62 koronát elsikkasztott. A rendőrség a főljelentés folytán természetesen megindította a vizsgálatot, hogy mennyiben felel meg a vőlegény vádja a valóságnak, a vizsgálat fogja kideríteni.

Bányalégrobbanás. Berlinből táviratozzák nekünk, hogy Saarbrückenből érkezett jelentés szerint a Dudweiler-tárnában bányalégrobbanás következtében 13 bányász meghalt, 8 súlyosan és 5 könnyen megsebesült.

Halálos pénzolvasás. Aradról táviratozzák: Herbstein Mór, Hersbstein Mór Szabadság téri lisztkereskedő felesége rézpénzt olvasott, miközben mindig megnevedesítette az ujját. A száján ennek következtében egy kis pattanást kapott s a szerencsétlen urinő ma vérméregzésben meghalt.

Merénylet a vonat ellen. Tiszolóról táviratozzák nekünk: Vasárnap éjjel a vegyesvonal elé a Murányi-uton levő magasan fekvő vasuti hidra a két sínén át négy hatalmas fenyőszálat fektetett. Szerencsére

a vonat olyan lassan haladt, hogy bár nekiment a fenyőszáalaknak, nem siklott ki s a mozdonyvezető idejében fékezhetett. Ha a vonat rendes menetsebességgel ment volna, az összes kocsik lezuhantak volna a hidról. A vizsgálat megindult.

Magyar világ bajnok az angol királynál. Fuchs Jenő dr, az olimpiai világ bajnok meghívást kapott az angol királytól, hogy a Marienbadban tartandó angol udvari zárkörű vívóestélyen az angol király meghívott vendégei előtt bemutassa vívóművészetét. A nyiregyházi torna- és vívó egyesület Szabó László elnöklésével megtartott közgyűlésen dr. Fuchs Jenőt, az olimpiai világ bajnokot az egyesület örökös disztagjává választotta és elhatározta, hogy augusztus 23-án nagyszabású vívóakadémiát fog rendezni, amelynek keretében fogja a disztoklevelet átadni.

Sörárpavásár Miskolcra. Az ideai sörárpavásárt aug. 24-én tartja meg a borsodmegyei gazdaszövetség a miskolci kamara nagytermében. A vásár iránt érdeklődők a vásári szabályzatot a debreceni kamara hivatalában megtekinthetik.

Beiratkozások az izraelita fiu- és leányiskolába. A debreczeni fiu- és leányiskolába az 1908-9. tanévi beiratások folyó évi aug. 30-31-től szept. 3-ig eszközöltetnek az iskola helyiségében mindennap délelőtt 8-12 óráig. Ez idő eltelté után csak az iskolaszéki elnökhöz beadandó folyamodvány alapján iratnak be a növendékek.

Eltűnt fuvaros. Schwartz Samu mártonfalvi kereskedő, Miklós Imre fuvarosát pénteken reggel Debreczenbe küldte 400 korona készpénzzel bevásárolni. Azóta a fuvarosnak nyoma veszett. Az a gyanu, hogy a 400 koronát elköltötte, vagy pedig kirabolták. A csendőrség nyomozza.

Osztálysorsjáték. Budapestről jelentik: Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

15.000 koronát nyert: 111523.
10.000 koronát nyert: 70585.
3000 koronát nyertek: 26007 97570
2000 koronát nyertek: 52491 71244
117625.
1000 koronát nyertek: 4160 49506
87586 95482 116684.
500 koronát nyertek: 2783 2944
4765 14041 17961 21637 35455 38796
42552 14736 44977 48094 48285 50235
60600 63413 67342 67575 67799 70488
73482 75151 75437 75440 84532 86870
87835 90319 98450 100837 102267 104284
105384 105854 108488 109985 112491
116039 119237 121657.
A többi kihuzott számok 160 koronát nyertek.

Ritka látványosság kínálkozott ez év június 12-én a közönségnek, mely kiválólag festői szépségű látványosságot igen sikerült felvételben a Lifka Bioskopban csak szerdán aug. 12-én, és csütörtökön augusztus 13-án lehet meglátni. Ófelsége jubileuma alkalmából az egész művelt Európában híre ment annak a művészi összeállítású **hódoló díszmenetnek**, melyet ősz uralkodónk tiszteletére rendeztek. Ily szép, tüneményeszerű felvonulást még szem nem látott. Ajánljuk tisztelt olvasóinknak ennek megtekintését, annyival is inkább, mert ezt a mesés látványt még sehol sem mutatták és nem is fogják mutatni, mivel ez a felvétel saját tulajdonunkat képezi. Ezenkívül még igen dustartalmu műsort is mutatunk be. Várlatunk még vasárnap aug. hó 16-áig tart előadásokat.

— **Elvessett** egy brilliáns fülbevaló (középen sötétkék kövel) tegnap délután 5 és 6 óra között a Dégenfeld tér 10 számú háztól, a Sas-utcán keresztül, a Kossuth-utca 39. számú házig. Megtaláló illő jutalmat kap, ha behozza a fülbevalót a kiadó hivatalba.

— **Érdekes és változatos** az a sok szép kép, amely Letzter József műtermék kirakataiban látható és naponta újabb felvételek kiállításával az érdeklődők szórakozásául szolgál.

— **Tanuló fizetéssel felvétetik** Letzter József műtermében.

— **Gyakornokul felvétetik 16 ik** életévét betöltött intelligens fiatal ember Letzter József fényképészeti és festészeti műtermében. A szabadkézi rajzban jártassággal bíró előnyben részesül.

— **Hauer Berci szállodája megnyit.** Debreczen városa egy előkelő, pazar berendezésű szállodával lett gazdagabb. Hauer Berci Royal szállodája ugyanis megnyit. Mint a város legelőkelőbb legmodernebb szállodája, villamos világítással, központi gőzfűtéssel, fürdővel stb. A szálloda fényes jövőjéről kezkeskedik Hauer Bertalan nagy szaktekintélye.

A bécsi hódoló körmenet az Uranusban.

Másfélórás előadások.

Fél helyárrakkal.

Az idén volt 60 esztendeje annak, hogy dicsőségesen uralkodó királyunk, Ő felsége I. Ferencz József osztrák császárrá koronáztatott. A világtörténelem, alig tud példát ily hosszú uralkodásról s talán egyetlen koronás fő sem uralkodott, dacára a hosszú időnek, mint éppen Ő felsége I. Ferencz József, oly sok szerencsével.

A császári jubileum, a hatvan éves évforduló alkalmával hatalmas néptömegek, az uralkodó hűséges alattvalói hódoló diszfelvonulást tartottak Bécsben s pazar fényvel, mesés pompával igyekeztek alattvalói, hódolatuknak kifejezést adni. Hosszu órákon át tartott a felvonulás. Az uralkodó, páholyából nézte végig a felvonulást s atyai szeretettel fogadta a számtalan üdvözlést, a milliányi jókívánságot s a meghatottságtól könny ragyogott jószágon szemében, a m kor alattvalóinak ra gaszkodásáról meggyőződött.

Toll le nem írhatja, ember szó el nem mondhatja azt a rengeteg fényt, szemépráztató, lelket gyönyörködtető pompát s csupán akkor lehet mindenről fogalmunk, ha a bécsi hódoló diszfelvonulást saját szemünkkel láthatjuk. Pár héttel ezelőtt zajlott le a körmenet, a mikor is minden egyes részről, a legkisebb csoportokról, az összes utvonalookról remekül sikerült, kifogástalan, élethű mozgófénykép felvételek készültek.

E felvételeket az Uranus színház figyelmes igazgatósága bár óriási áldozatok árán, de megszerezte. Tanujelét akarta ez áldozatkészségével adni annak, hogy első sorban az ő közönségének, a debreceni közönségnek akarja igényeit kielégíteni s hogy mindent elkövet, csak hogy ez a közönség kellemes, szórakoztató, tanulságos, minden tekintetben kifogástalan előadásokban gyönyörködhessek.

Es éppen azért, mivel ez a cél vezeti állandóan az Uranus színház igazgatóságát, nem kimél fáradságot, kiadást s oly élvezetes előadásokat rendez, hogy még a legfényesebb igényeket is kielégít-

heti. Így például ma és holnap, mindannyiszor a rendes időben másfélórás előadásokat rendez — félhelyárrakkal. — Ezen előadások kluja természetesen a bécsi hódoló körmenetről készült mozgófénykép bemutatása lesz.

A műsor egyes számai egytől-egyig utolérhetetlen újdonságokból vannak összeállítva s méltán megérdemlik a közönség teljes, legmesszebbmenő pártfogását.

REGENY-OSARNOK.

Az alpesi Vampyr.

72. Regény.

A véletlen úgy akarta, hogy Andor e szerény fonnyadt növényt észrevegye, felakadva Vilma ruhájában; ösztönszerűleg s mohón kapott utánna s azt mint egy valóságos örült szoritotta ajkaihoz, csókolta, mintha maga az imádott leány volna s csak mikor megleglé e furcsa élvezetet, rejtette azt keblébe. S mintha vad fájdalom csillapult volna, emberibb gondolatokra ébredt; eszébe jött, hogy így aléitan nem hagyhatja itt a védtelen nőt; emlékezett hogy itt a közelben hegyi patakot látott, felvászorgott tehát, hogy vizért menjen a mivel felocsolja a megtört liliomarczot.

De a nyomorult vándor annyira fáradt volt, hogy még ez őt legmélyebben ösztönző szent cél sem volt képes lépteit meggyorsítani. Érezte, hogy az ő sietése csak gondolatbeli, lábai nem bírják és azt sem tudta, miben hozzon vizet. Kalapja szakadozott volt, mint minden ruhája, fenyőhánccsal kellett készítenie, hogy abban hozzon vizet. S így mig visszatérhetett Vilmához, jó negyedórába került. De mi nagy volt a meglepetése a mint az alélt helyén csak a legázolt gyepet találta és semmi egyéb jelt vagy nyomot hogy mere tünhetett az.

— Felébredt és elrohant, gondola Andor félőrülten tekintélve maga körül . . . elment . . . a nélkül, hogy egyetlen jó vagy rossz szót szolt volna hozzám, a nélkül, hogy megvigasztalt vagy még jobban elátkozott volna, mint már vagyok . . . De hát merre mehetett, a kastély felé csak ez az egyetlen út vezet, a merre én vizért mentem, más uton menni nem lehet, ha csak a hegyeknek nem indult, de az éppen ellenkező irányban vezette lépteit.

— Annyira megzavarta volna látásom, hogy a nélkül menekült előlem? Lehet s most már tudom, hogy gyűlöl . . . e leány, ki nyomorult szívemnek utolsó dobbanását is birni fogja, mormogá a rongyos ember, kala ját mélyen szemére huzva és lassan vászorogva elindult, lépteit a nagy völgy felé irányítva, melynek poros országutján akart tovább vándorolni. De szándékában testi erőtlensége megakadályozta, egy kiálló szirtben megbotlott s arcra esve, halántékát egy éles kőbe ütötte, piros vére befestette a szirt zöldelő mohát s úgy maradt mozdulatlanul örökre megszabadulva nyomorulttá lett szívének minden kínjaitól.

A delet mutató nap magasan járt az égen. Egyetlen egy felhő sem látszik a kék azurban.

Albert, kit mélyen megszorított nejjének váratlan és szeretetlen fellépése, már kétszer is járt Vilma lakosztályában, hogy vele behatóbban beszéljen s ha lehet kikutassa, mi okozza csodálatos kedélyállapotát. Nehéz volna ecsetelni az érzelmeiket, melyek az őrnagy keblében dultak; szerelme megalázva, férfibüszkesége megsértve az egyetlen lény által, kit e földön szeret, sőt imád. Kész lett volna mindent

megbocsátva, megengesztelni nejét, csak hogy a régi békét helyreállítsa — bár sejté, hogy valami rettenetesnek kellett történnie, a mi e szelid lelkü nő kedélyét így megrontotta, szánalommal vegyes kegyesség gyötrelmei marozangolták szívét, mig össze vissza járta a kastély minden zegét-zugát s a parkot, hogy keresse nyomtalanul eltűnt nejét, Végre déltájban minden türelmét elveszítve, ijedelem vett rajta erőt. Tátován állt meg a park közepén, tanácskozva a nagy mindenséggel, hogy merre fordulton. A cselédszemélyzet közül senki se látta az urnót távozni. Violetta még ma nem beszélt vele, ő is járt-kelt, keresve Vilmát, már a tónál is volt, szüleikhez is lefutott, hogy megnézzék, nem ment-e oda. Mind hasztalan, senki se tudott róla hirt mondani.

Albert nyugtalansága percéről-perczre magasabb fokra hágott s midőn Violetta a déli órákban találkozott vele, elémülten látta, hogy Albertre csak ruhájáról lehet ráismenni, arcza oly halavány és dult volt, miszerint attól kezdett tartani, hogy megőrül.

— Mi történhetett köztük? tündök megilletődve a jólelkü fiatal asszony. Mert hogy történni kellett valami kellemetlenségnek, azt erősen hitte, de nem volt alkalmas e körülmény arra, hogy kérdés-kérdjék, csak jött, ment és kutatott tehát tovább.

(Folyt. köv.)

Terményfőzsdé.

chvszsz E. debreczeni bismányos távirati jelentés

Budapest, 1908. augusztus 11.

Készaru 10 olcsóbb, határidők lanyhák.

1908. októberi buza	11.09.	10
1908. májusi buza	—	—
1909. áprilisi buza	11.47.	43
májusi rozsa	—	—
1908. októberi rozsa	9.20.	21
1909. áprilisi rozsa	9.57.	58
októberi zab	8.13.	14
1908. májusi zab	—	—
áprilisi zab	7.14.	15
1909. májusi tengeri	—	—
1908. júliusi	7.66.	67
1908. augusztusi tengeri	16.20.	30
1908. augusztusi repce	—	—

Legjobb órák,
legszebb ékszer
szolid árban jótállással
Kurián Gyula műórás
Debreczen, Piacz-utca 42.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamosági és Gépgyár R. T. képviselője.

Iroda Debreczen, Piacz utca 77. sz. az udvarban.

Telefon sz 567. Telefon sz. 567.

A modern electrotechnika minden e szakmába vágó munkátaival foglalkozik, — lakások, irodák, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakzszerűséggel és igen jutányos árban készíti. Tervezetek és költségvetés díjtalan.

Bankegyesület

részvénytársaság
Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztés vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleg ad értékpapírokra, árukra stb. **Atvesz** tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és **Vállalkozik** minden egyéb bank-ügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

Uj tölgyfa hordók

minden nagyságban kaphatók

Porjes Sámuelnél

Szilágy Somlyón, saját házábanál.

Akár szép, akár esős idő

Ma és mindennap

modern Mozi

az Angol királyné kerthelyiségben a világhírű Edison r. társaságtól, első rendű cigány zenével.

Kézdeté 9 órakor este. Belépti díj nincs.

Legkellemesebb mulatóhely családok részére.

Kitűnő ételek, italok és kiszolgálásról gondoskodik

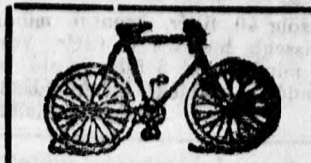
kiváló tisztelettel

Kaszás János

tulajdonos.

Kerékpár, varrógép, gramofon

vilamossági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára.

Nagy választék:

lemez ujdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémstergályozást, zománcolást, nikkelenést és az összes e szakmába vágó munkákat megszerűen és pontosan készíjtük.

Geller és Németh mesterújsz,

Debreczen, Halvan-utca 8. szám.

Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hírneves

Puch és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, aczetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománcozás és Nikkelezés jótállás mellett elvállalattik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémia épületében.

Megnyílt a magyar kereskedelmi részvénytársaság géposztályának debreczeni raktára.

Debreczen, Simonyi-ut 2. a Margit fürdő és Péterfia sarkán, hol a Magyar kir. államvasutak gépgyárának gyártmányaiból állandó nagy raktára van. — Ugyanott a Yost írógépek is megrendelhetők.

Tisztelettel **Fisch Albert.**

Legbiztosabb szépitőszere a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása osodás!

Szépit, fiatalít! Legkiltűnőbb szer szepelő, májfoltek, pattanások és az arczbőr tisztálaltanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatk

1—2—3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Mennyasszonyi kelengye szőnyeg és divatáruház.

Fürdő köpenyegek, uszó ruhák, Gyapju és Pelusch utazó Plaidok

nagy raktára!

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piacz-u. 72.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon 568. sz. Telefon sz. 568

Meghívó.

A tiszacsegei köicsönös segélyző egyesület mint szövetkezet

1908. évi augusztus hó 30-án d. e. 10 órakor saját hivatalos helyiségében tartandó évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. Zárszámadás előterjesztése és felmentés iránti intézkedés.
3. Két igazgatósági tag kisorsolása s ezeknek újból vagy esetleg helyettök mások választása.
4. A közgyűlést megelőzőleg 8 nappal beadott indítványok tárgyalása.
5. Felügyelő bizottság évi díjának megállapítása.
6. Tisztviselők évi fizetése megállapítása tárgyában igazgatósági jelentés.

Mérleg és évi jelentés a közgyűlést megelőzőleg 8 nap alatt az egyesület hivatalos helyiségében megtekinthető.

A közgyűlésen részvétel az alapszabály 23. 24. 25 §§-ai értelmében történik.

Rose Dezső

ékszerész

Debreczen, Piacz-u. 55.

(Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választéket csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósonberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Ha van pénze és szüksége van vászon, Canavász, Női ruha szövet, ág- és asztalterítő, szövet- és csipke függöny, futó és ragy szőnyegek. Paplany és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi-fütyörre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Egy tanuló felvétetik Földes Sándor elektrotechnikai vállalatánál Nagytrafik-udvar.

Csemege szállított korai termés, 5 kilogrammos kosarakban szállit Darvas Miksa szállító kivitele Teleky u. 104. Telefon 294.

Eladó jövedelmező sarokház, Piaczhoz közel. (Rákóczy) Meszena utca 2.

Egy zongora. Megvételre kerestetik egy használt rövid zongora. Jelentkezhetni a kiadóhivatalban.

Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház utca 2.

Jó családból való 3-4 gymnasistát teljes ellátásra felvesz intelligens uri család. Darabos-utca 54.

Kiadó lakás november 1 re 4 szoba, alkov, előszoba, gázlústerekkel felszerelve, hozzátartozékaival együtt Darabos-u. 5. szám. Értekezhetni ugyanott az emeleten.

Boros hordók használt és új minden nagyságban kaphatók. Új hordókról nagy vételével külön ajánlat. Péterfia 76.

Hetedik realista a két havi szünetre nevelőül vagy irodai munkálatokra ajánl kozik. Cím a kiadóban.

Egy igen szép, nickel kopirprés jutányos árban eladó. Értekezhetni a kiadóban.

Kényelmes udvari lakás Piacz-utcai házban november 1 re kiadó. Fisch Testvérek.

Kiadó vagy eladó házak H.-Böszörményben. Egy 3 s obás lakóház, ugyanazon udvaron két külön épületben egy-egy szoba, közel a piaczhoz Hold utcán, — továbbá az isko a utcán, ujonnan épített 3 szobás cseréppel fedett ház, 500 négyzetgölg udvarával szabad kézből eladól vagy már folyó évi szeptember 1 től kiadó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

A Harmat Crème

arczsépitő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mittesen) bőrbajokat. Kicsimítja a ráncosodni kezdő arczbort s azt fehérré simává és üdév teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem zsíros tehát nappal is használható Hatása gyors és biztos

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplacz 31, a városházzal szemben.

Zsákot és vizmentes ponyvát

legolcsóbban beszerezhetők csakis

Wiener Adolf

zsák és ponyva kölcsön üzletében

Debreczen, Kosuth-u. 27.

Szép a bajusz

a híres

Hajdusági PEDRO-val.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos

Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész.

DEBRECZEN, Kosuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerház.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

LÄHNE-féle tan- és nevelőintézet

Fenáll 55 év óta.

Teljes VIII oszt. nyilvánossági joggal bíró főgimnáziummal, elemi iskolával és IV. oszt. reáliskolával

Államérvényes bizonyítványokat állit ki és érettségi vizsgálati joggal bír.

Egyéni nevelés és tanítás. Gondos felügyelet. Önállóságra és öntevékenységre való szoktatás, idegen nyelvek és sport gyakorlatok. Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság.

Akar ön nőstülni?

Hölgyektől (közte olyanok is, kiknek törvényt gyermekük, testi hibájuk stb. van) 5000 - 500.000 K vagyonnal, megbízásunk van, alkalmas férjeket keresni. Csakis oly urak, (ha vagyontalan is) kiknek komoly a szándékuk és kiknél nem akadály a gyors házasság, irjanak L. Schlesinger Berlin 18. címre.

Eladó

egy db. POLKE-féle 4 lóerejű

légszesz-motor

teljes felszereléssel együtt. — Értekezhetni Debreczen sz. kir. város könyvnyomdájában, ahol a motor üzemben megtekinthető.

1022/1908 v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 276/2-1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Eekel testvérek, Henri Nestle, Brüder Friedmann, Arthur Láng, Dörner és Heimberg amerikai porcellán Poudet r. t. Bausdorp & Co. és ismét Amerikai porcellán Poudet r. t. részére, Racz Hermann debreczeni lakostól 158 k. 50 f., 186 k. 50 f., 49 k., 70 k. 80 f., 60 k., 72 k. 36 f., 52 k. 50 f. és 72 k. 36 f. tőke, ennek az esedékesség napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 238 kor. 79 fillér perköltés erejéig 1908. évi április hó 24-én bíróság lefoglalt és 1420 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1908. évi augusztus hó 13 án délután 3 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Piacz-u. 58. sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1908. évi július hó 7.

Bódogh Zs. birói kiküldött.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,

RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Üdit, gyógyít!

Orvosilag ajánlva.

Ivógyógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemérence idült hú-utjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek burutos bántalmainál kitünő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatraküld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Debreczeni főraktár Grünberger és Glück cégnél. Kapható fűszerüzletekben, drogeriákban és vendéglőkben.